

Inhoud nieuwsbrief mei 2023

- [Demonstratie houten schroefdraad maken](#)
- [Archeologiedagen: bouwen met hout en leem](#)
- [Stages in de kijker](#)
- [Agenda](#)

Demonstratie houten schroefdraad maken

Zondag 7 mei van 10 tot 13 uur en van 14 tot 17 uur aan het Guldendal

Tijdens deze demo zie je hoe grote houten schroefdraad met de hand gemaakt wordt.

De kleinere houten schroeven worden gebruikt voor spinnenwielen, borduurramen en notenkrakers. Hele grote houten schroeven kan je vinden in bijvoorbeeld honing- of wijnperzen of vijzels die in de molenbouw of scheepsbouw werden gebruikt.

Tijdens de demonstratie toont Luc hoe je de buitenschroefdraad aftekent en uitbeitelt en de binnendraad uitsnijdt.

> Lees het [interview met Luc Verachtert](#), de houtbewerker die de demo geeft.

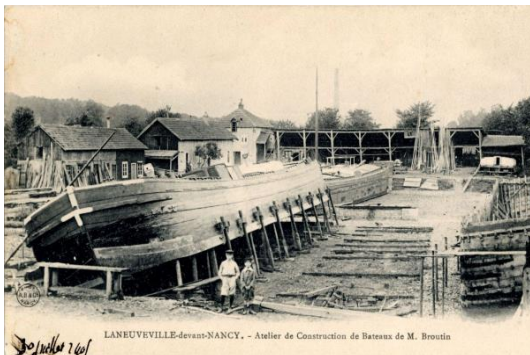
Demo houten schroefdraad

Stuk in de kijker

Kielschroef

De kielschroef is een zware houten schroef van meer dan twee meter lang. Een reeks kielschroeven werd gebruikt om een schip te krenge, dat op land of op een scheepshelling lag. Dat wil zeggen dat men het schip kantelt om aan de romp te kunnen werken. Dit werd zowel met houten als met stalen schepen gedaan en het gewicht dat moest gekanteld worden, was enorm. De schroeven werden uit hout gemaakt door de timmerlui. Dat was veel goedkoper dan ijzeren schroeven te vervaardigen. Bovendien is een houten schroef van die afmetingen ook veel lichter en eenvoudiger te hanteren dan een metalen exemplaar.

De schroef draait in een houten blok voorzien van twee gesmede haken. Daaraan worden kettingen gehangen die met haken onder het schip grijpen. Door de verschillende schroeven met een hefboom in het blok te draaien, kantelt het schip geleidelijk.

Blokvijzel

In de molenbouw maar ook in de vakwerkbouw werden houten blokvijsels, dat zijn houten schroeven die in een houten blok draaien, gebruikt om molens of stukken van vakwerkgebouwen op te lichten. Door de werking van de schroef kon men langzaam maar zeker zware lasten enkele tientallen centimeters opheffen. Dit deed men vooral bij herstellingen.

Archeologiedagen: bouwen met hout en leem

Zaterdag 27 mei

Tijdens archeologiedagen op zaterdag 27 mei staat alles in het teken van het **bouwen met hout en leem**. Wil je te weten komen waarvoor leem van in de prehistorie tot vandaag gebruikt werd? En hoe het ook in hedendaagse bouwprojecten toegepast kan worden? Schrijf je dan in voor Archeologiedagen in het MOT.

Volg een lezing, ga mee op stap langs vakwerkconstructies en/ ga zelf aan de slag met leem!

Archeologiedagen

Stages in de kijker

Line up: heavy metal

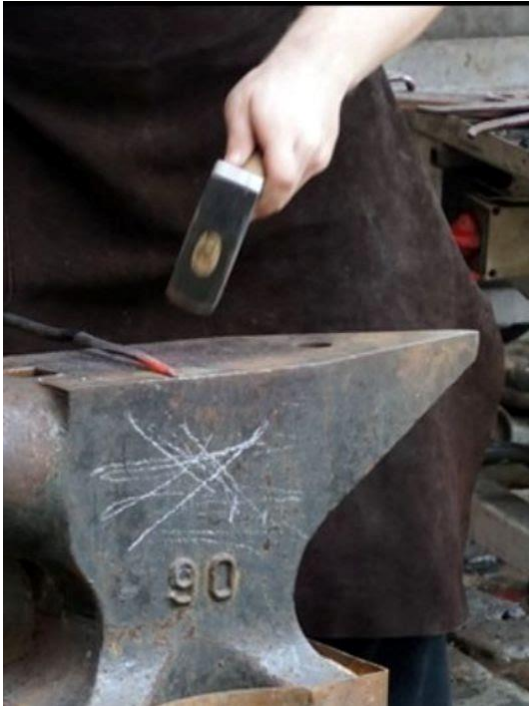
Stage brongieten

Meester-bronggieter Didier neemt je mee doorheen het proces dat begint bij het kneden van een beeld in bijenwas tot aan een afgewerkt uniek bronzen beeld. Hiervoor moeten op minutieuze wijze diverse materialen voorbereid worden. Je krijgt voeling met de materie en komt in contact met de vier elementen: water, lucht, vuur en aarde. Er wordt enkel gebruik gemaakt van natuurlijke materialen: bijenwas, klei, ezelkeutels, houtskool, tondelzwam, silex, stro enz. Didier zal je zijn kennis overdragen zodat je je eigen proces vorm kan geven.

Woensdag 28 juni - zondag 2 juli | [Meer info](#)

Stage smeden

Smeden is het vorm geven van metaal, meestal ijzer, in plastische toestand. Het aanvankelijk zeer harde metaal dat in een smidsvuur is opgewarmd, wordt kneedbaar en kan zelfs gedeeltelijk smelten als het boven een bepaalde temperatuur wordt verhit. Je wordt ingewijd in de geheimen van één van de zeldzame kunstambachten: de kunst(enaar)-smid. Voel je lijf zinderen bij de slag van je hamer en de hitte van het vuur. Proef het genoeg om met je handen te werken en smaak de voldoening om met ijzer en vuur een artistiek, decoratief of bruikbaar voorwerp te maken.

Woensdag 28 - vrijdag 30 juni | [Meer info](#)

Agenda

Zondag, demodag!

In het MOT kan je elke eerste zondag van de maand enkele vakmensen aan het werk zien. Ze komen smeden, malen en imkeren en betrekken je bij hun vak.

Zondag 7 mei | [Meer info](#)

Zeis-Doe

We zetten je op weg om met weinig moeite te maaien met de zeis. Een werktuig met heel wat voordelen voor wie er weet mee om te gaan!

Zaterdag 6 mei | [Meer info](#)

(volzet, maar schrijf je in op de wachtlijst)

Demonstratie houten schroefdraad maken

Je ziet hoe grote houten schroefdraad met de hand gemaakt wordt. De demonstrant toont het afschrijven en uitbeitelen van de buitenschroefdraad en het maken van de binnendraad.

Zondag 7 mei | [Meer info](#)

Lezing: leembouw, van in de prehistorie tot op de dag van vandaag (Archeologiedagen)

Zaterdag 27 mei | [Meer info](#)

Wandeling: de vakwerkgebouwen van het MOT (Archeologiedagen)

Zaterdag 27 mei | [Meer info](#)

Leem-Doe (Archeologiedagen)

Zaterdag 27 mei | [Meer info](#)

(volzet, maar schrijf je in op de wachtlijst)

Installatie 1000 jaar Grimbergen in de kunst

Een video-installatie van vertellers-verzamelaars die je gidsen door de rijke geschiedenis van Grimbergen.

Zaterdag en zondag 17-18 en 24-25 juni | [Meer info](#)

Touwtwijn-Doe

Maak touw van natuurlijke vezels, zoals brandnetel, bast van bomen (linde) en vlas.

Zaterdag 24 juni | [Meer info](#)

Stage smeden

Tijdens deze 3-daagse stage maak je kennis met de basisbewerkingen van het smeden. Aan het einde van de stage neem je een uniek object mee naar huis.

Woensdag 28 t.e.m. vrijdag 30 juni | [Meer info](#)

Stage brongieten

Tijdens deze 5-daagse stage maak je kennis met de verloren wastechniek volgens een 2000 jaar oud principe.

Woensdag 28 juni t.e.m. zondag 2 juli | [Meer info](#)

Smeed-Doe

Je zet je eerste stappen in het smeden met ijzer en vuur. Je maakt een eenvoudig, maar uniek object.

Zondag 2 juli | [Meer info](#)

(volzet, maar schrijf je in op de wachtlijst)

Kak-Doe

Kennismaking met de voordelen van het composttoilet en workshop composttoilet maken.

Zaterdag 8 juli | [Meer info](#)

Kennismaking composttoilet

Lezing over de voordelen van het composttoilet.

Zaterdag 8 juli | [Meer info](#)

Stage vishuiden looien en verwerken

Leer de oeroude techniek om van een vishuid visleer te maken en hoe je je visleer kan verwerken in een buidel, een sieraad of een creatie naar keuze.

Vrijdag 18 en zaterdag 19 augustus | [Meer info](#)

Slijp-Doe

Leer je messen vlijmscherp slijpen en wetten met een slijpsteen.

Zaterdag 5 augustus | [Meer info](#)

Scheer-Doe

Leer tijdens deze workshop alles over het scheermes, hoe het vlijmscherp te houden en de routine van het klassieke scheren.

Zondag 3 september | [Meer info](#)

Vuur-Doe

Vuur maken zonder lucifer of aansteker! Zoek de juiste tondel en houtsoort en ga aan de slag met firesteel, vuursteen en vuurslag en vuurboog.

Zaterdag 9 september | [Meer info](#)

Open Monumentendag

Met hart en ziel: vakwerkplaats aan het Guldendal.

Zondag 10 september

Stage bouw zelf je oven

In groepjes van vier mets je een bakoven die wordt geïsoleerd met leem en stro.

*Donderdag 21 t.e.m. zaterdag 23 september
of woensdag 27 t.e.m. vrijdag 29 september*

| [Meer info](#)

De inschrijving verloopt volgens een strikte procedure waarbij de deelnemers door trekking worden uitgeloot.

*Inschrijven voor de loting doe je **uiterlijk zondag 16 april 2023.***